

सम्पादकीय

वनसम्पदाको संरक्षण आवश्यक

सप्तरी जिल्ला जैविक विविधता र वनसम्पदाले भरिपूर्ण क्षेत्र हो। तर हालका वर्षहरूमा यहाँको वन क्षेत्र गम्भीर संकटमा परेको छ। वन फँडानी, अवैध उत्खनन, आगलागी, र जलवायु परिवर्तनका असरहरूले सप्तरीको वन प्रणालीलाई कमजोर बनाइरहेका छन्। चुरे क्षेत्र, जसले जिल्लाको ३७% भूभाग ओगटेको छ, वन फँडानी र अवैध उत्खननका कारण अत्यधिक प्रभावित भएको छ।

वन आगलागी सप्तरीमा बढ्दो समस्या बनेको छ। विशेष गरी मार्चदेखि मे महिनासम्म, मानव क्रियाकलापका कारण वन आगलागीको घटना बढ्ने गरेको छ। यसले वन्यजन्तुहरूको बासस्थान नष्ट गर्नुका साथै पर्यावरणीय सन्तुलनमा गम्भीर असर पारिहेको छ। जिल्लामा सामुदायिक वनहरू स्थापना गरेर स्थानीय बासिन्दाहरूले वन संरक्षणमा योगदान पुर्याइरहेका छन्। तर यी प्रयासहरू पर्याप्त छैनन्। सरकारी निकायहरू, गैरसरकारी संस्था, र स्थानीय समुदायबीच समन्वय गरी वन संरक्षणका कार्यक्रमहरूलाई सशक्त बनाउनु आवश्यक छ।

तसर्थ वन फँडानी, अवैध उत्खनन, आगलागी, र जलवायु परिवर्तनका असरहरूले वन प्रणालीलाई कमजोर बनाइरहेका छन्। यस समस्याको समाधानका लागि सरकारी, गैरसरकारी, र स्थानीय समुदायबीच समन्वय आवश्यक छ।

सङ्क्रमणकालीन न्यायमा देखिएको उल्लेख

राजेन्द्र सेन्चुरी

काठमाडौं, २२ वैशाख (रासस)।

नेपालको राजनीतिक इतिहासमा २०८३ सालको विस्तृत शान्ति सम्झौता एउटा कोसदुङ्गा हो, जसले एक दशक लामो सशस्त्र द्वन्द्वको औपचारिक अन्त्य गर्यो। तर द्वन्द्व सकिएको भन्डै दुई दशक पुनर लारादासमेत द्वन्द्वबाट प्रभावित नागरिकहरूले न्यायको अनुभूति गर्न सकेका छैनन्। द्वन्द्वकालमा घटाइएका जघन्य मानवअधिकार उल्लङ्घनका घटनालाई सम्बोधन गर्न २०८७ सालमा गठन गरिएका सत्य निरूपण तथा मेलमिलाप आयोग र बेपत्ता पारिएका व्यक्तिको छानबिन आयोगको उद्देश्य पीडितलाई न्याय, पीडकलाई जवाफेहिता र समाजलाई मेलमिलापतर्फ डोच्याउनु थियो। तर,

आजसम्मको यात्रा नियाल्दा यी आयोगहरू ती सबै कर्तव्यबाट विमुख भएको अनुभूति हुन्छ।

एक दशक लामो अवधिमा आयोगहरूले ६६ हजार उजुरी सङ्गलन गरे पनि करिव चार हजारमा मात्रैमा अध्ययन भएको देखिन्छ, त्यो पनि विस्तृत हैन, प्रारम्भिक मात्रै। भट्ट हेर्दा संरचना छ, काम भइरहेकै होला भन्ने लाग्न सक्छ, तर गहिराएर हेर्दा यो प्रक्रिया ढिलो, अपारदर्शी र राजनीतिक हस्तक्षेपले नराम्री प्रभावित भएको छ। सुरुमा भूकम्प, त्यसपछि, कोरोना महामारी, अनि कहिले नेतृत्व विहीनता, कहिले अनुपयुक्त कानुन। यी सबै बहानाको निस्पृष्ट अन्यकारमा पीडितको आवाज दिशाविहीनता भौतिकिहरेको छ।

आयोगहरू नेतृत्वविहीन हुने, सर्च कमिटी गठन हुने तर निष्कर्षमा नपुग्ने, राजनीतिक भागबन्दाको आधारमा पदाधिकारी चयन हुनेजस्ता विभिन्न प्रक्रियाहरू पटकपटक दोहोरिहरेका छन्। पदाधिकारी छनोटको प्रक्रियाको थालनी गरिए पनि अन्ततः गोजीका मान्छे नै ल्याइने परिपाटी चलेको देखिन्छ। यसैकारणले आयोगको स्वतन्त्रता र विश्वसनीयता माथि गम्भीर प्रश्न र आयोगको कामकारबाहीप्रति जनविश्वास कमजोर हुई आएको छ। यो अवस्था केवल प्रशासनिक अक्षमता मात्र होइन, यो हाम्रो राजनीतिक इच्छाक्षतिको कमजोरी पनि हो।

आयोगहरूको संरचनात्मक कमजोरीले यसलाई अझ विगारेको छ। काम गर्न आवश्यक स्रोत, जनशक्ति, स्वतन्त्रता केही पनि पर्याप्त पाउन सकेन् आयोगहरूले।

त्यसैले आयोगहरूमा उजुरी हाले पीडित आज निराश छन्। उनीहरू न्यायको प्रतीक्षामा बसेका छन् तर न्याय भने ढिला, धमिलो र

जस्तो भएको छ। यस्तो भएको निष्पत्ति न्यायको विश्वासमा गर्नुपर्याप्त गर्नु हो। यस्तो भएको प्रक्रियालाई

राजनीतिजहरूले 'बार्गेनिड चिप'

का रूपमा प्रयोग गरे भन्ने

जनगुनासो रहदै आएको छ।

यथार्थ के हो भने ६६ हजार

उजुरीमध्ये सबै पीडितले सजाय

चाहका होइनन्, उनीहरू

न्यायको अनुभूति खोजिरहेका

छन्। र त्यस्तो न्याय कानुनी

मात्र नभई आर्थिक, सामाजिक,

सांस्कृतिक र नैतिक पनि हुन

सक्छ। र त भनिन्छ

सङ्क्रमणकालीन न्याय भनेको

केवल कानुनी प्रक्रिया मात्र

होइन, यो सामाजिक,

राजनीतिक र अर्थिक

पुनर्स्थापनाको समग्र प्रक्रिया

हो। तर नेपालमा यसलाई

फौजदारी न्यायको सङ्गीर्ण

दृष्टिकोणबाट मात्र हेरिएको

छ। राजनीतिक दलहरू र

सम्बन्धित सरोकारवालाहरू दुई

बोमा बाँडिएका छन्। (एक

पक्षले पीडकहरूलाई पूर्ण

आममाफीको व्यवस्था

मिलाउन खोज्छ भने अर्का

पक्षले सबैलाई कठघरामा

उभ्याउनु पर्ने दृष्टिकोणको।

यी दुईद्वयीय सोचको

परिणामस्वरूप सङ्क्रमणकालीन

न्याय प्रक्रियामा लचिलोपनको

अभाव र समझदारीको सङ्कट

देखिन्छ।

सर्वोच्च अदालतले

द्वन्द्वकालीन गम्भीर

मानवअधिकार उल्लङ्घनका

मुद्दाहरू फौजदारी अदालतबाट

अधिक बढाउन सकिने फैसला

गरिसकेको छ। यसले सरकार र

आयोगहरूलाई समयमै

निष्कर्षमा नपुगोको खण्डमा

अन्तर्राष्ट्रीय दबाव र हस्तक्षेपको

ढोका खाल्ने अवस्था पनि

निष्याउन सक्छ। विश्वव्यापी

क्षेत्राधिकार (युनिभर्सल

जुरिस्टिक्सन) प्रयोग गरेर हाम्रा

युद्ध(अपराध आरोपित

नागरिकहरूलाई विदेशमा नै

अभियोजन गर्ने स्थितिको पनि

सिर्जना हुन सक्छ। करिस्तो रहन्ने

निष्पत्तिको छ। मनोसामाजिक

परामर्श, रोजगारी तालिम,

शिक्षा, स्वास्थ्य सेवा तथा

आवासको व्यवस्था जस्ता सेवा

उपलब्ध गराउनु आवश्यक छ।

किपय पीडितहरू न्यायिक

कारबाहीभन्दा पनि

आत्मसम्मान पुनः स्थापनालाई

प्राथमिकता दिन्छन्। यस्तो

अवस्थामा परिपूर्ण र

मेलमिलापको संयोजनले

उनीहरूलाई न्यायको अनुभूति

गराउन सक्छ।

देखाउन सक्छ। यसका साथै,

संसदीय निगरानी र सार्वजनिक

पारदर्शिता पनि अनिवार्य

हुनुपर्छ।

दोस्रो, मेलमिलाप

कार्यक्रमलाई सत्यको खोज(

अनुसन्धानसँगे अधिक बढाइनु

पर्छ। जुन मुद्दामा पीडित स्वयं

मेलमिलापमा जान इच्छुक छन्,

ती मुद्दाहरू प्रारम्भमै निष्कर्षमा

पुर्याउन सकिन्छ। यसले

आयोगमाथिको कार्यभार

घटाउँछ, स्रोत र समयको

बचत ग

बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड़

काठमाडौं, २२ बैशाख (रासस)। सांसद शक्ति वस्तेतले विनियोजित बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभएको छ। सोमवार बसेको प्रतिनिधिसभाको शून्य समयमा उहाँले नीति तथा कार्यक्रम र आगामी वर्षका लागि विनियोजित हुने बजेटको प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिनुभएको हो।

यसैगरी, अन्य सांसदहरूले विभिन्न समसामयिक विषयमा आफ्नो धारणा राख्नुभएको थियो। सांसद सुदन किरातीले सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रमअन्तर्गत आवश्यक बजेट व्यवस्था गरी जनतालाई ऋणमुक्त गर्ने व्यवस्थाका लागि अपिल गर्नुभयो।

यसैगरी, सांसद सुनिता वरालले सरकारी कार्यालयमा भएका प्रयोगविहीन सवारीसाधनलाई प्रयोगमा ल्याउनका लागि जोड दिनुभयो। “पुराना सवारीसाधनले वातावरणमा समेत असर गरेको छ। विद्युतीय सवारीसाधनमा समेत परिवर्तन गर्न सकिन्छ,” उहाँले भन्नुभयो।

सांसद सुरेन्द्रराज आचार्यले वर्षायाम सुरु

भइसकेको उल्लेख गर्दै कपिलवस्तुस्थित वाणगढगा नदीमा आउने बाढीका कारण बस्ती जोखिममा रहेकाले राज्यले सजकता अपनाउनुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

सांसद सुशीला श्रेष्ठले नेपालको पूर्वी पहाड पर्यटकीय विकासका लागि सुरक्षित बन्दोबस्त गरिनु आग्रह गर्नुभयो। सुहाड नेम्वाडले राकें-रबी-भेरेटार सडकखण्डको कालेपत्र सुस्तगतिमा अगाडि बढेको भन्दै समयमा नै सम्पन्न गर्न र फिदिम रङ्गशालालाई पूर्णता दिनुपर्नेमा जोड दिनुभयो।

सांसद सूर्यकुमारी श्रेष्ठले पेट्रोल खानी उत्खनन दैर्लेखमा भइरहेको भन्दै सडक दुई लेनका सडकखण्ड विस्तारका लागि बजेट विनियोजन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो। सांसद सूर्यप्रसाद ठकालले राप्ती सोनारी गाउँपालिकाअन्तर्गतको बाँकी रहेको क्षेत्रमा हुलाकी राजमार्गको काम समयमा नै सम्पन्न गर्न आग्रह गर्नुभयो। सांसद सूर्यमान तामाड दोडले अरनिको राजमार्ग सडक खण्डको विस्तार समयमा नै सम्पन्न गर्न आग्रह गर्नुभयो।

बर्दियाको सदरमुकाम नै बाढीको जोखिममा रहेको भन्दै बर्बई भेरी नदी नियन्त्रणका लागि आवश्यक पहल गर्न आग्रह गर्नुभयो।

सांसद हितराज पाण्डेले नेपालमा विद्युत विकासको सम्भावना भएको र खानीको उत्खननले मुलुकको विकास हुने भन्दै तामाखानी उत्पादनका लागि जनशक्ति उत्पादनमा पहल गर्न आग्रह गर्नुभयो। सांसद हेमराज राईले रेशम चौधरीमाथि गैरकानुनी रूपमा पकाउ गर्नुले कानुनी राज्यको गिल्ली उठाएको भन्दै संलग्न व्यक्तिहरूलाई कानुनी दायरामा ल्याउन अनुरोध गर्नुभयो।

सांसद हृदयराम थानी कर्णाली प्रदेश विकासमा

यातायात...

प्रेमप्रसाद सापकोटाले जानकारी दिनुभयो।

चालु आवको नौ महिनामा जिल्लामा नौ हजार नौ सय ५४ नयाँ सवारीसाधन दर्ता भएका कार्यालय प्रमुख सापकोटाले बताउनुभयो। उहाँका अनुसार गत आव २०८०/८१ को अन्त्यसम्ममा जिल्लामा दुई लाख छ हजार आठ सय ८४ सवारी साधन दर्ता रहेका थिए।

कार्यालय प्रमुख

पछि परेको भन्दै कर्णालीलाई उपेक्षा नगर्न आग्रह गर्नुभयो। “बजेट जित आफ्नै निर्वाचन क्षेत्रमा खन्याउँदा कर्णालीलाई अन्याय भएको छ,” उहाँले भन्नुभयो।

सांसद ज्ञानवहादुर शाहीले रवीन्द्र मिश्रलगायतका नेताहरू अहिले सम्म दिरासतमा राखिनु मानव उल्लङ्घन भएको र सविन महजेनमाथि गोली चलाउने माथि छानबिन गर्न राज्यको न्यायिक छानबिन समिति गठन गर्नुपर्ने माग गर्नुभयो।

शून्य समयमा बोल्द सांसदहरू बीना जैसवाल र हर्कमाया विश्वकर्माले समसामयिक विषयमा आफ्नो धारणा राख्नुभएको थियो।

सापकोटाका अनुसार चालु आवको नौ महिनामा सबैभन्दा धेरै नयाँ मोटरसाइकल तीन हजार दुई सय ३६ दर्ता भएका छन्। यसैगरी ई-रिक्सा दुई हजार पाँच सय ४५, स्कुटर दुई हजार तीन सय ४५, ई-स्क्टर पाँच सय ७९, कार एक सय ८०, ट्रॉफर एक सय ७६, जिप एक सय ६८, बस एक सय आठ, ई-कार ९३, ट्रक ५२, ट्रिपर २०, माइक्रो १९, एम्बुलेन्स चार वटा नयाँ दर्ता भएका छन्।

विश्व समाचार

घातक काशमीर आक्रमणपछि भारतसँगको तनावमा मध्यस्थिता गर्न इरानका शीर्ष कूटनीतिज्ञ पाकिस्तानमा

इस्लामाबाद, २२ बैशाख (रासस/एपी)।

गत महिना काशमीरको भारतीय नियन्त्रित भागमा पर्यटकहरूमाथि भएको घातक आक्रमणपछि इस्लामाबाद र नयाँदिल्लीबीचको तनावमा मध्यस्थिता गर्ने प्रयास गर्न इरानका विदेशमन्त्री सोमवार पाकिस्तानमा हुनुहुन्छ।

पाकिस्तानको विदेश मन्त्रालयका अनुसार इरानका विदेशमन्त्री अब्बास अराघचीको भ्रमण विवादित काशमीर क्षेत्रमा पर्यटकहरूमाथि भएको घातक आक्रमणपछि तनाव बढेदेखि कुनै पनि विदेशी महानुभावको पहिलो भ्रमण हो। यो भ्रमण तेहरानले आणविक सशस्त्र छिमेकीहरूबीचको तनाव कम गर्ने मद्दत गर्ने प्रस्ताव गरेको केही दिनपछि भएको हो।

इस्लामाबाद नजिकैको विमानस्थलमा अवतरण गरेपछि वरिष्ठ पाकिस्तानी अधिकारीहरूले अराघचीलाई स्वागत गरेका थिए। उहाँले आफ्ना पाकिस्तानी समकक्षी इशाक डार, राष्ट्रपति आसिफ अली जरदरी र प्रधानमन्त्री शाहबाज सरिफलाई भेटनुहुने मन्त्रालयले जनाएको छ। मन्त्रालयले थप विवरण दिएको छैन।

क्याविनेट मन्त्री अत्ताउल्लाह तरारले यही बैशाख ९ गते (अप्रिल २२) मा पहलगामको रिसोर्ट सहरमा भएको आक्रमणको प्रतिक्रियामा भारतले पाकिस्तानमा आक्रमण गर्न सक्ने विश्वसनीय खुफिया जानकारी इस्लामाबादसँग रहेको बताउनुभएपछि गत हप्तादेखि पाकिस्तानको सशस्त्र सेना उच्च सतर्कतामा रहेको छ।

पाकिस्तानले आक्रमणमा कुनै पनि भूमिकालाई अस्वीकार गरेको छ र विश्वसनीय अन्तर्राष्ट्रिय अनुसन्धान गर्न प्रस्ताव गरेको छ। नयाँदिल्लीले अहिलेसम्म यो प्रस्ताव स्वीकार गरेको छैन। संयुक्त राज्य अमेरिकाका अधिकारीहरूसहित धेरै विश्व नेताले दुवै पक्षलाई संयम अपनाउन र थप तनावाट बच्न आग्रह गरेका छन्।

काशमीर भारत र पाकिस्तानबीच विभाजित छ र दुवैले पूर्ण रूपमा दावी गर्दछन्। दुई देशले आफ्नो तीन युद्धमध्ये दुईवटा यस हिमालय क्षेत्रका लागि लडेका छन् र प्राय काशमीरमा उनीहरूको प्रतिस्पर्धी दावीका कारण उनीहरूको सम्बन्ध दुन्दू, आकामक कूटनीति र आपसी शङ्काबाट आकार लिएको छ।

पछिलो भडपले दुई देशलाई एक अर्काका कूटनीतिज्ञ र नागरिकहरूलाई निष्कासन गर्न, साथै हवाई क्षेत्र बन्द गर्न प्रेरित गरेको थियो।

मेक्सिकोमा अमेरिकी सैनिक पठाउने ट्रम्पको प्रस्ताव

वासिङ्टन, २२ बैशाख (रासस/एफपी)।

अमेरिकी राष्ट्रपति डोनाल्ड ट्रम्पले आइतबार लागुओपैध तस्की विरुद्ध लड्न मेक्सिकोका राष्ट्रपति क्लाउडिया सेनबामसँग फोनमा अमेरिकी सेना पठाउने प्रस्ताव राखेको पुष्टि गर्नुभएको छ।

सेनबामले शनिवार एक सार्वजनिक कार्यक्रममा उहाँले आफ्नो देशमा अमेरिकी सेना पठाउने ट्रम्पको प्रस्तावलाई अस्वीकार गरेको तर यसको सट्टा उहाँले नजिकको सहयोग र सूचना साझेदारीको प्रस्ताव गरेको खुलासा गर्नुभएको थियो।

ट्रम्पले आइतबार पत्रकारहरूलाई कार्टेलहरू ‘डरलागदा मानिसहरू हुन् जसले दायाँ बायाँ मानिसहरूलाई मारिहेका छन्’ भन्ने दावी गर्दै आफूले सैनिक तैनाथीको प्रस्ताव गरेको ‘सत्य हो’ भन्नुभयो।

“उनीहरूले लागुओपैध बेचेर र हाम्रा मानिसहरूलाई नष्ट गरेर धन कमाएका छन्, हामीले गत वर्ष तीन लाख मानिसलाई फेन्टानिल र लागुओपैधका कारण गुमाएका थिएँ,” ट्रम्पले भन्नुभयो, “यदि मेक्सिकोले कार्टेलहरूसँग मद्दत चाट्यो भन्ने हामी भित्र गएर त्यसो गर्न पाउँदा सम्मानित हुनेछौं। मैले उहाँलाई त्यही भन्नै। मि भित्र गएर यसो गर्न पाउँदा सम्मानित हुनेछु।”

ट्रम्पले मेक्सिकोमा भन्सार शुल्क लगाउने तर्कका रूपमा प्रयोग गर्दै मेक्सिकोले आप्रवासी र लागुओपैध, विशेष गरी फेन्टानिल, संयुक्त राज्य अमेरिकामा तस्करी रोक्न पर्याप्त काम नगरेको लामो समयदेखि गुनासो गर्दै आउनुभएको छ।

उहाँले अमेरिकाको दक्षिणी छिमेकी ‘पूर्ण रूपमा अपराधिक कार्टेलहरूको प्रभुत्वमा छ, जसले हत्या, बलात्कार, यातना दिन्छन्’ भनेर मार्चको सुरुमा मेक्सिकोलाईहरूलाई कोधित बनाउनुभएको थियो।

आइतबार ट्रम्पले सेनबामले गैर(राज्य सशस्त्र समूहहरूबाट प्रतिशोधको धम्कीमा सेनाको आफ्नो प्रस्तावलाई अस्वीकार गर्नुभएको दावी गर्नुभयो।

“मेक्सिकोका राष्ट्रपति एउटी प्यारी महिला हुनुहुन्छ तर उहाँ कार्टेलहरूबाट यति डराउनुहुन्छ कि उहाँ सिवै सोच्न पनि सक्नुहुन्न,” ट्रम्प

'एनआरएनए' एकता महाधिवेशन सम्पन्न

काठमाडौं, २२ वैशाख (रासस)।
काठमाडौं घोषणापत्र
जारी गर्दै गैर आवासीय
नेपाली सदृश (एनआरएनए)
उच्चस्तरीय समितिद्वारा
आयोजित एकता महाधिवेशन
आइतबार सम्पन्न भएको छ।
महाधिवेशनले महेश श्रेष्ठको
अध्यक्षतामा नयाँ
कार्यसमितिसमेत चयन
गरेको छ।

समापन समारोहलाई
सम्बोधन गर्दै नेकपा (माओवादी
केन्द्र)का अध्यक्ष पुष्पकमल
दाहाल 'प्रचण्ड'ले गैर आवासीय
नेपालीबाट मुलुकले धैर ठूलो
आशा गरेको बताउनुभयो।

उहाँले आफ्नो नेतृत्वको
पूर्ववर्ती सरकारले एनआरएन
नागरिकता प्रदान गर्न सुरु
गरेको भएपनि हालसम्म
त्यसको पूर्ण कार्यान्वयन हुन
नसक्दा दुख लागेको उल्लेख
गर्नुभयो। गैर आवासीय
नेपालीलाई प्रदान गरिने

सामाजिक सञ्जाल प्रयोगमा नियमन आवश्यक

काठमाडौं, २२ वैशाख (रासस)।

राष्ट्रियसभाको सोमवार
को बैठकको शून्य समयमा
सांसदहरूले समसामयिक
विषयमा सरकारको
ध्यानाकर्षण गराउनुभएको
छ। सांसद कृष्णबहादुर
रोकायाले मध्यपहाडी
लोकमार्ग राष्ट्रिय गौरवको
आयोजना भए पनि गति लिन
नसकेकाले यथासीघ्र सम्पन्न
गर्नुपर्नेमा ध्यानाकर्षण
गराउनुभयो।

सांसद घनश्याम रिजालले
दोलखाको लामाबगर फलाक
नाकाले आयात र निर्यात तथा
पर्यटनको माध्यमबाट लाभ
लिन सक्ने उल्लेख गर्दै
सञ्चालनमा ल्याउन माग
गर्नुभयो। सांसद पूजा
चौधरीले सुशान्त वली र प्रिसा
साहको मृत्युप्रति समवेदना
व्यक्त गर्दै दोषीलाई कडाभन्दा
कडा कारबाही गर्नुपर्ने
बताउनुभयो।

सांसद रुकमणि
कोइरालाले प्रविधिको
विकाससंगै सामाजिक
सञ्जालको दुरुपयोगका घटना
बढेकाले नियमन हुन
आवश्यक रहेको

नागरिकता कार्यान्वयनको
सवालमा आफ्नो दलले
पूर्णसहयोग गर्ने प्रतिवद्धता
उहाँले व्यक्त गर्नुभयो।

कार्यकममा नेपाली
कांग्रेसका नेता डा प्रकाशशरण
महतले एनआरएनसंग रहेको
ज्ञान र सीप मुलुकको
उन्नतिमा प्रयोग गर्न सरकारले
सहजीकरण गर्नुपर्नेमा जोड
दिनुभयो। एनआरएनका
मुद्दालाई सम्बोधन गर्न आफ्नो
दल सबै सकारात्मक रहेको
उल्लेख गर्दै उहाँले लगानी
विस्तार, सीप र क्षमताको
अधिकतम् प्रयोग गरेर
मुलुकलाई अगाडि बढाउन
आग्रह गर्नुभयो।

एनआरएनएका
पूर्ववर्तीका देवमान हिराचन
र भवन भट्ट, एनआरएन
अभियन्ता, आरके शर्मा, डा
केशव पौडेललगायतलाई
नवनिर्वाचित कार्यसमितिलाई
सफलताको शुभकामना

दिनुभएको थियो। सो
अवसरमा नव निर्वाचित अध्यक्ष
श्रेष्ठले सबै पक्षलाई सहमतिमा
आउन आग्रह गर्नुभयो।

महाधिवेशनले गैरआवासीय
नेपालीले गैर आवासीय नेपाली
नागरिकतासम्बन्धी सर्विधानले
व्यवस्था गरेका सम्पूर्ण अधिकार
उपभोग गर्न पाउने गरी शीघ्र
विद्यमान ऐन कानुनमा संशोधन
गर्न सरकारलाई अनुरोध गरेको
छ। विदेशमा बस्ने नेपालीले
पनि आफ्नो मताधिकार प्रयोग
गर्न पाउने व्यवस्था गर्नसमेत
आग्रह गरेको छ।

त्यसैगरी मध्यपूर्वलगायतका
मुलुकमा कार्यरत नेपाली
श्रीमक्का समस्या र त्यहाँ
अज्ञानतावश जेलमा रहेका
नेपालीलाई स्वदेश फर्काउन
तत्काल पहल गर्न सरकारको
ध्यानाकर्षण गराएको छ।
महाधिवेशनको उद्घाटन परराष्ट्र
मन्त्री डा आरजु राणा देउवाले
गत शनिवार गर्नुभएको थियो।

विश्वकर्माले काठमाडौंको
तीनकुने घटनाको छानबिनको
माग गर्नुभयो। सांसद
श्रीकृष्णप्रसाद अधिकारीले
लेखा समितिमा परेका उजुरी
अलपत्रमा परेको उल्लेख गर्दै
आर्थिक अनियमितता रोक्न
सम्बोधन गर्नुपर्ने माग
गर्नुभएको छ।

सांसद विष्णुकुमारी
सापकोटाले वर्खायाम सुरु हुन
लाग्दा सडक निर्माण चाँडो
हनुपर्नेमा जोड दिनुभयो।
सांसद विष्णुदेवी पुडासैनीले
बालविवाहका घटना हुन
नदिन काम गर्नुपर्छ भन्नुभयो।
सांसद विष्णुबहादुर

उहाँले हिन्दू धर्म तथा संस्कृतिको
संरक्षणका लागि नेपाल-
भारतलाई हिन्दू राष्ट्र कायम
गर्नुपर्ने बताउनुभयो।

उहाँले विश्वको बदलिँदो
परिस्थितिमा धर्म परिवर्तन
गराइरहेकाले यसमा सबै हिन्दू
धर्मावलम्बी सचेत रहनुपर्ने
बताउनुभयो। स्वामी
रामभद्राचार्यजी महाराजले नेपाल
तथा भारतबीचको
परापूर्वकालदेखि धार्मिक तथा

यसअधि उहाँले महोत्तरीको
जलेश्वरनाथ मन्दिर र

लक्ष्मीनारायण मठमा पूजाअर्चना

गर्नुभएको जानकी मन्त्रिका सह-

मन्त्रिमान रामोरेश दासले जानकारी

दिनुभयो। सप्ताहव्यापी सीता

जयन्ती मनाउने कार्यक्रमअन्तर्गत

उहाँ सोमवार यहाँ आउनुभएको

थियो।

सोत नखुलेको ९५ लाख १७ हजार पाँचसय रकम बरामद सप्तरीका एक सहित चार जना पकाउ

दैनिक समाचारदाता
राजविराज, २२ वैशाख।

प्रहरीले सोत नखुलेको ८५ लाख १७ हजार पाँचसय सहित चार जना पकाउ

पकाउ पर्नेहरुमा सप्तरीको सप्तकोशी नगरपालिका १ घर
भएका ४३ वर्षीय गणेश राई,

काठमाडौं ताँकेश्वर

नगरपालिका ३ फेदीका २९

वर्षीय समुन्द्र जमकड्केल

लमजुङ, दोदी गाउँपालिका ३
का ३१ वर्षीय सन्तोष गुरुङ र
सोही ठाउँका ३१ वर्षीय
सन्तोष घिमिरे रहेको जिल्ला
प्रहरी परिसर काठमाडौंका
प्रवक्ता एवं प्रहरी उपरीक्षक
अपिलराज बोहराले जानकारी
दिए।

"काठमाडौं
महानगरपालिका ९
पिङ्गलास्थान स्थित पशुपति
भिजन अगाडी सडकमा

आइतबार दुई बटा
मोटरसाइकलमा शडकास्पद
अवस्थामा सवार उनीहरुको
साथमा रहेको भोला
खानतलासी गर्दा उक्त रकम
सहित नियन्त्रणमा लिइएको हो"
उनले भने।

सोत खुल्न नसकेको उक्त
रकम सहित पकाउ परेका चार
जानमाथि आवश्यक अनुसन्धान
भइरहेको प्रवक्ता बोहराले
बताए।

सुनाखरी मध्यवर्ती सामुदायिक 'होमस्टे'मा पाहुना वृद्धि हुँदा व्यवसायी उत्साहित

वीरगञ्ज (पर्सा), २२ वैशाख (रासस)।

पसांको ठोरीमा
गाउँपालिका-५ सुर्वान्पुरमा
अवस्थित सुनाखरी मध्यवर्ती
सामुदायिक घरबास ('होमस्टे')
मा चालु आर्थिक वर्षमा तीन
हजार पाहुनाको

आवागमनसँगै होमस्टे
सञ्चालन गरेका स्थानीयमा
उत्साह बढेको छ।

विगतका वर्षमा मध्येस
प्रदेशको पहिलो सामुदायिक
घरबास पर्याप्त प्रचारप्रसार 'र
'ब्रान्डिङ'को अभावले
अपेक्षाकृतरूपमा पर्यटकको
आवागमन बढेसँगै योग्यता
तुलनामा पर्यटकको जानकारी
दिनुभयो।

"गत आर्थिक वर्षमा करिब
एक हजार आठ सय पाहुना
आउनुभएको थियो," उहाँले
भन्नुभयो, "यो वर्षको वैशाख
तेस्रो सातासम्मको अवधिमा
करिब तीन हजारको
हाराहारीमा पर्यटक
भित्रिनुभएको छ। पर्यटकको
आवागमन बढेसँगै यहाँका
स्थानीय होमस्टे सञ्चालकहरुमा
उत्साह बढिरहेको छ।"

निर्माता अनुप पौडेलले
नेपाली र भोजपुरी भाषामा
आधारित 'इलेक्ट्रेन इन द फग' नामक चलचित्र ठोरी
गाउँपालिकाको शिकारीबास र[ा]
आसपासको क्षेत्रमा छायाइक्न
गर्नुभएको थियो। गत आवामा
भने यहाँ करिब एक हजार
आठ सयको हाराहारीमा पाहुना
भित्रिएका थिए।

यो घरबास २०७३ सालदेखि १५ घरमा सञ्चालन हुँदै आइरहेको छ। वीरगञ्ज महानगरक्षेत्रबाट ३४

किलोमिटरको दूरीमा पर्ने
घरबासबाट ठोरीको मनोरम दृश्यका साथै विभिन्न खालका
जडागली जनावरको अवलोकन
गर्नुपर्नेमा ताँचेको छ। यहाँ
बाघमोर्चा माई, गुम्बा,
प्रणामी मन्दिर, सहिद स्मारक,
सुनाखरी वनलगायतका

जग्गाको...

लगायतका दुवे माग अघि साँदै
विगत २ महिनादेखि आन्दोलित

छन्। सरोकारबाला निकायले माग
सम्बोधन प्रति कुनै चासो

नदै खाएकाले बाध्य भई
आन्दोलनलाई निरन्तरता दिइएको
संघर्ष समितिका संयोजक इरसाद
अन्सारीले बताए।

नगरवासीको यो समस्या
समाधान गर्न नगरपालिकाले
अभिभावकको भूमिक